

YAŞAMSAL TEHLİKEYE MARUZ KALAN 78 OLGUNUN TARTIŞILMASI

The Discussion of 78 Life-threatening Cases

*Hüseyin KAFADAR**

**Elazığ Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Elazığ*

ÖZET:

AMAÇ: Yaralanma ile gelen olgulara adli rapor düzenlenmesi, hekimlerin yasal sorumluluklarından birisidir. Neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralanmalar Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 87. Maddenin 1. fıkrasında değerlendirilmiştir. Bu çalışmada, Türk Ceza Kanunu'nda belirtilen kişinin yaşamını tehlikeye sokan yaralanmalı olgulara düzenlenen adli raporların değerlendirilmesi ve karşılaşılan adli tıbbi sorunların vurgulanması amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM: 1 Ocak 2012 ve 31 Eylül 2013 tarihleri arasında Adli Tıp Şube Müdürlüğümüzce düzenlenen adli raporlar geriye döndük olarak incelendi. Yaşansal tehlikesi bulunan olgular yaş, cins, yaralanma bölgesi ve oluş nedeni açısından değerlendirildi.

BULGULAR: Yaşansal tehlikesi bulunan 12'si kadın (%15.38) ve 66'sı erkek (%46.15) toplam 78 olgu değerlendirme kapsamına alındı. Olgu türleri incelendiğinde, öncelikli olarak delici kesici alet yaralanması 28 (%35.89), darp 22 (%28.20), trafik kazası 20 (%25.65), ateşli silah yaralanması 6 (%7.69) ve 2 (%31.28) olgunun düşme olduğu belirlendi. Olguların 34 (%43.58) tanesinde baş bölgesi yaralanması, 18 (%23.07) tanesinde göğüs, 16 (%20.51) tanesinde batın ve 10 (%12.82) olguda boyun ve ekstremitelerde damarı yaralanması tespit edildi.

SONUÇ: Doktorlar adli rapor düzenlerken Adli Rapor Tazim Rehberinde bulunan kriterlere uyması durumunda adli raporlarda yapılan hataların önemli derecede azaltacağı kanaatindeyiz.

Anahtar Sözcükler: Adli tıp; Yaşansal tehlike; Travma.

OBJECTIVE: One of the legal responsibilities of physicians are report regulation with injury for forensic cases. Aggravated due to the injury as a result of the Turkish Penal Code (TPC) 87 Article 1 paragraph evaluated. In this study, the Turkish Penal Code which endangers the life of the person injured patients and evaluation of the forensic reports, and to emphasize the problems encountered in forensic medicine.

MATERIAL AND METHODS: The reports were retrospectively examined in our forensic regional center between 1 January 2012 and 31 September 2013.

RESULTS: There are 78 life threatening patient in our study. Of the cases, 12 cases (15.38%) were females and 66 men (46.15%) were had. Types of patient are examined; primarily stab wounds 28 (35.89%), assault 22 (28.20%) traffic accident, 20 (25.65%) gunshot wounds, 6 (7.69%) and 2 cases (31.28%) fall were found. Of the cases, 43.58% (34 patients) head injury, 23.7% (18 patients) chest, 20.51% (16 patients) abdominal trauma, and 12.82% (10 patients) neck and extremity vascular injuries were determined.

CONCLUSION. We believe that if all doctors are met the criteria in Forensic Report Guidelines, the errors in forensic reports would be significantly reduction.

Key Words: Forensic medicine; Life threatening; Trauma.

Geliş Tarihi / Received: 15.11.2010,

Kabul Tarihi / Accepted: 20.12.2010

GİRİŞ ve AMAÇ:

Adli tıp; tıbbi bilgilerin hukuka uygulanışını ele alan ve hekimlerin yasal sorumluluklarını inceleyen bilim dalıdır. Adli tıp uzmanları tıbbi belge ve bulgular ışığında ilgili adli makamlara yazılı veya sözlü olarak rapor düzenlerler. Adli makamlar da bu raporlar doğrultusunda hukuki kararlarını verirler (1,2).

Yaralanma ile gelen olgulara adli rapor düzenlenmesi, hekimlerin yasal sorumluluklarından birisidir. Neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralanmalar Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 87. Maddenin 1. fıkrasında değerlendirilmiştir (3-6). Bilindiği üzere yaşamsal tehlike oluşturan olaylarda rapor düzenlenmesi ivedilik arz eder. Adli raporların hızlı ve doğru bir şekilde düzenlenmesi de kişilerin en temel hakları olan adil yargılanma hakkının ilk ve en önemli basamağını oluşturmaktadır. Adli rapor düzenlemekle yükümlü tüm doktorların Adli Rapor Tanzim Rehberinde bulunan kriterlere uyması adli rapordaki yapılan hataları önemli derecede azaltacaktır (5,6). Adli raporların düzenlenmesinde karşılaşılan önemli bir sorun da adli tıp uzmanı olmayan hekimlerin adli tıp bilgisi eksikliğidir. Adli tıp eğitiminin yetersizliği (teorik ve pratik) ve adli tıp konularının yeterince bilinmemesi nedeniyle düzenlenen adli rapordaki sıklıkla yanlışlıklar ve eksiklikler ortaya çıkmaktadır (7,8).

Bu çalışmada, Türk Ceza Kanunu'nda belirtilen kişinin yaşamını tehlikeye sokan yaralanmalı olgulara düzenlenen adli raporların değerlendirilmesi ve karşılaşılan adli tıbbi sorunların vurgulanması amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM:

1 Ocak 2012 ve 31 Aralık 2013 tarihleri arasında Elazığ Adli Tıp Şube Müdürlüğü'nce düzenlenen rapordaki yaşamsal tehlike tespit edilen 78 olgu değerlendirme kapsamına alındı. Veriler bilgisayar destekli uygun paket programı kullanılarak değerlendirildi.

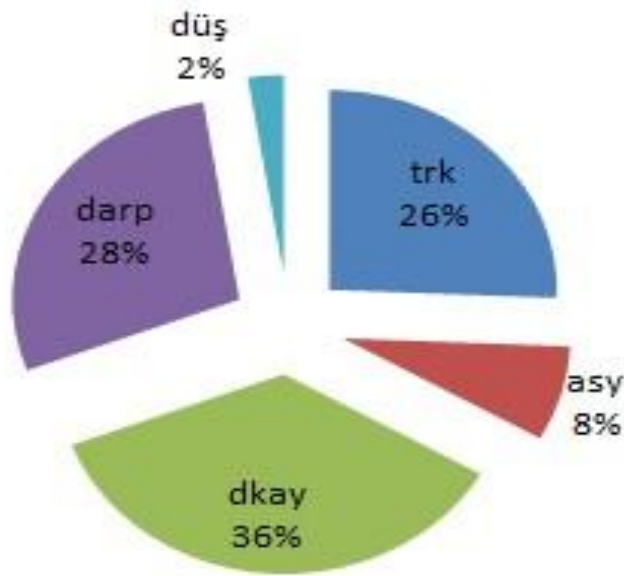
BULGULAR:

Yaşamsal tehlikeye maruz kalan 78 olgudan 12'si kadın (%15.38) ve 66'sı (%84.61) erkektir. Olgu türleri incelendiğinde, ilk sırada delici kesici alet yaralanması 28 (35.89) olgularının olduğu görüldü. Darp olguları 22 (%28.20), trafik kazası 20 (%25.65), ateşli silah yaralanması 6 (%7.69) ve 2 (%31.28) olgunun düşme sonucu hastaneye intikal ettiği belirlendi. Olguların 34 (%43.58) tanesinde baş yaralanması, 18(%23.07) tanesinde göğüs, 16 (%20.51) tanesi batin ve 10 (%12.82) tanesinde boyun ve ekstremitelerde damarı yaralanması tespit edildi (Tablo 1, Şekil 1). Olguların yıl içindeki dağılımı incelendiğinde; en fazla eylül ayında yaşamsal tehlike oluşacak şekilde yaralanma olduğu görüldü. (Şekil 2).

TABLO1: Olguların cins ve yaralanma bölgelerine göre sayı-oranları görülmektedir.

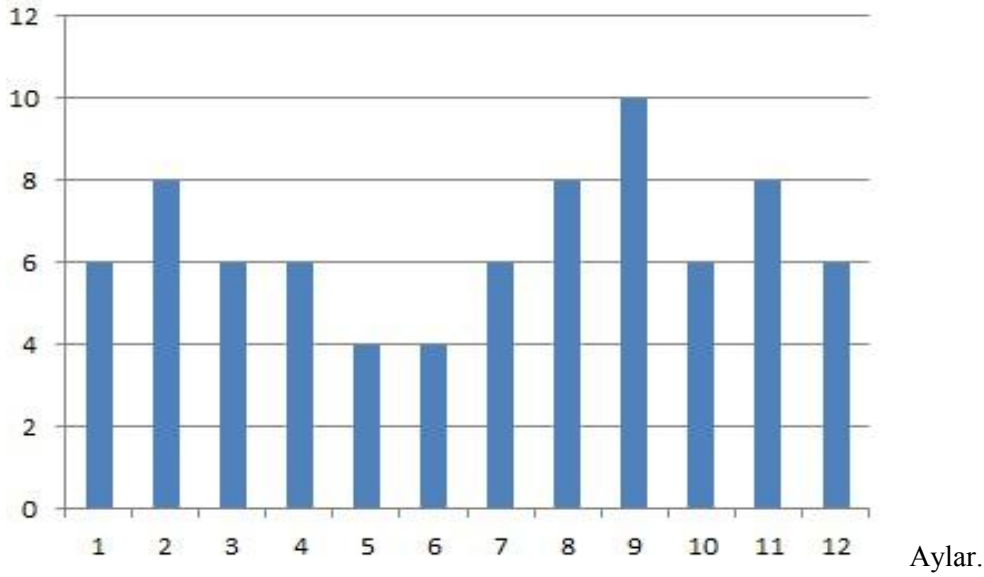
YT.	Kadın	Erkek	kafa	göğüs	batın	damar	Toplam
Trk.	6 %7,6	14 %17,9	16 %20,5	2 %2,5	2 %2,5	0 %0	20 %25,7
Asy.	0 %0	6 %7,7	0 %0	4 %5,2	2 %2,5	0 %0	6 %7,7
dkay.	4 %5,2	24 %30,8	0 %0	8 %10,6	10 %12,8	10 %12,8	28 %35,8
darp	2 %2,5	20 %25,7	18 %23,1	2 %2,5	2 %2,5	0 %0	22 %28,3
Düş.	0 %0	2 %2,5	0 %0	2 %2,5	0 %0	0 %0	2 %2,5
Toplam	12 %15,3	66 %84,6	34 %43,6	18 %23,1	16 %20,5	10 %12,8	78 %100

YT: Yaşamsal Tehlike. **trk:** Trafik Kazası, **asy:** Ateşli Silah Yaralanması, **dkay:** Delici-kesici alet Yaralanması, **düş:** Düşme

trk: Trafik Kazası, **asy:** Ateşli Silah Yaralanması, **dkay:** Delici-kesici alet Yaralanması, **düş:** Düşme

ŞEKİL 1: Olayın oluş nedenine göre olgular görülmektedir.

ŞEKİL 2: Aylara göre olguların dağılımı görülmektedir.

TARTIŞMA ve SONUÇ:

Travma nedeni ile başvuran her adli olguda yaşamsal tehlikenin olup olmadığı araştırılmalıdır, lezyon hafif olsa bile sanki sorulmuş gibi «Kişinin yaşamşamını tehlikeye sokan bir duruma neden olmadığı » belirtilmelidir (6,9-11).

Karbeyaz ve arkadaşlarının yaptığı göğüs travma nedeniyle rapor düzenlenen olguların 170inin (%76) erkek, 55inin (%24) kadın olduğu belirlenmiştir. 156 tanesinde (%69,3) yaşamsal tehlikeye maruz kaldığı, olguların 82'sinin (%36.4) penetran, 143'ünün (%63.6) künt travmaya maruz kaldığını saptamışlardır (12).

Can M ve arkadaşlarının İstanbul Bağcılar Adli Tıp Şube Müdürlüğünde tutulan kayıtlarda adli ölü muayenesi yapılan 144 olgunun; %68.1 (98)'ini erkekler, %31.9 (46)'unu kadınlar oluşturduğunu, ölüm nedeni olarak en büyük grubu %19.4 (28) ile trafik kazası oluşturduğunu, bunu %12.5 (18) ile ası ve %10.4 (15) ile de ateşli silah yaralanması izlediğini belirtmişlerdir (13).

Bu çalışmada ise sadece yaşamsal tehlikeye maruz kalan olgular değerlendirilmiş olup; 78 olgudan 12'si kadın (%15.38) ve 66'sı (%84.61) erkek olarak bulunmuştur. Olgu türleri incelendiğinde, ilk sırada delici kesici alet yaralanması 28 (35.89) olgularının olduğu görüldü. Darp olguları 22 (%28.20), trafik kazası 20 (%25.65), ateşli silah yaralanması 6 (%7.69) ve 2 (%31.28) olgunun düşme sonucu hastaneye intikal ettiği belirlendi. Olguların 34 (%43.58) tanesinde baş yaralanması, 18(%23.07) tanesinde göğüs, 16 (%20.51) tanesi batin ve 10 (%12.82) tanesinde boyun ve ekstremitelerde yaralanması tespit edildi

Bilindiği üzere yaşamsal tehlike oluşturan olaylarda rapor düzenlenmesi ivedilik arz eder. Adli raporların hızlı ve doğru bir şekilde düzenlenmesi de kişilerin en temel hakları olan adil yargılanma hakkının ilk ve en önemli basamağını oluşturmaktadır. Adli rapor düzenlemekle yükümlü tüm

doktorların Adli Rapor Tanzim Rehberinde bulunan kriterlere uyulması ve adli raporlarda yapılan hataları önemli derecede azaltacak ve adli surecin başlamasını hızlandıracağı kanaatindeyiz.

KAYNAKLAR

1. Polat O, İnancıcı MA, Aksoy ME. Adli Tıp Ders Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri. 1997;106-8.
2. Karasu M, Baransel Isır A, Aydın A, Dülger E. Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıpanabilim Dalınca 1998-2005 Yılları Arasında Düzenlenen Adli Raporların Değerlendirilmesi. Gaziantep Tıp Dergisi 2009;15(1):10-15.
3. Balcı Y, Güzel S, Çetin G. Yeni Türk Ceza Kanunu'nda tanımlanan yaralama suçlarının adli tıp açısından değerlendirilmesi. In: Balcı Y, editör. Herkes için adli tıp cep kitabı. Eskişehir Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi Yayınları; 2008. s. 203-35.
4. www.atk.gov.tr/pdf/tckyaralama.pdf . (Haziran 2013 cetveli). 27.10.2013.
5. Toygar M, Şenol E, Can Ö. Burun Kemik Kırıklarının Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi. Türkiye Klinikleri J. Forensic Med 2007;4:17-22.
6. Örsal M, Katkıcı U, Adli Raporlarda Hayati Tehlike. Türkiye klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi 1990;10(4):317-320.
7. Yavuz MF, Yavuz MS. Adli rapor standardizasyonu ve adli raporlarda görülen eksiklikler. Türkiye Klinikleri J Surg Med Sci 2006;2(50):28-33.
8. Mutlu Kukul Güven F, Bütün C, Yücel Beyaztaş F, Eren ŞH, Korkmaz İ. Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Fastanesine Başvuran Adli Olguların Değerlendirilmesi. ADÜ Tıp Fakültesi Dergisi 2009; 10 (3): 23 – 28.
9. Özen C. Kısa Adli Tıp Ders Kitabı, (3. Bası), İstanbul, İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi Yayınları, 170,1983.
10. Ceza Muhakemesi Manunu. Kanun Numarası : 5271. Kanun Kabul Tarihi: 04/12/2004. Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi :17/12/2004.
11. www.ceza-bb.adalet.gov.tr/mevzuat/5271.htm. 27.10.2013.
12. Karbeyaz K, Gündüz T, Akkaya H, Balcı Y. 225 Göğüs Travmalı Olgunun Adli Tıbbi Değerlendirilmesi Türkiye Klinikleri J Foren Med 2010;7(2):73-8.
13. Can M, Tırtıl L, Birincioğlu İ, Çerkezoğlu A, ve Keskin S. İstanbul Bağcılar'da Adli Ölüm Olgularının Değerlendirilmesi. Van Tıp Dergisi: Van Tıp Dergisi: 2008; 15 (3):70-74.